

1879 | 28 oktober 2016

Taalnieuws

Wie **oude handschriften** wil lezen, kan dat nu oefenen op een website die door drie archiefinstellingen gezamenlijk is ontwikkeld.

(Bron: [Historiek](#))

De Vlaamse sportjournalist **Peter Vandenbempt** heeft de Grote Prijs én de Publieksprijs Jan Wauters gewonnen. De jury loofde niet alleen het uitstekende, originele en creatieve taalgebruik van Vandenbempt, maar ook zijn veelzijdigheid.

(Bron: [Sporza](#))

Het **Italiaans** staat wereldwijd op nummer vier in de lijst vreemde talen die mensen willen leren. Economische argumenten geven niet de doorslag om dat te doen, wél liefde, eten en muziek.

(Bron: [The Local](#))

Uitslag wedstrijd *Elementair deeltje: Taal*

WINNAARS. Samen met een collega-taalkundige schrijft Sterre Leufkens een weblog over "waarom alle taal mooi is en iedereen gelijk heeft". Wat is de naam van dat weblog? Zo luidde onze wedstrijdvraag in Taalpost 1873. Het antwoord was [De Taalpassie van Milfje](#). De winnaars van het boekje *Elementair deeltje: Taal* van Sterre Leufkens zijn Gigi van de Loo, Mohamed Ezarzaar en Annelies Debeerst.

Wedstrijd *Met zoveel woorden*

PRIJSVRAAG. Vorige week gaven we er eentje weg, maar we hebben nog drie extra exemplaren van het boek *Met zoveel woorden. Gids voor trefzeker taalgebruik*. Alle gangbare Nederlandse uitdrukkingen – een kleine zesduizend – staan erin verzameld en uitgelegd. Auteurs Rik Schutz en Ludo Permentier zien het boek als een opvolger van de klassieker *Het juiste woord*.

Wilt u in aanmerking komen om het boek te winnen? Beantwoord dan deze vraag: welk Engels boek was het grote voorbeeld voor de auteur van *Het juiste woord*? Stuur uw antwoord vóór 9 november naar redactie@taalpost.nl. Vermeld ook uw postadres.

Geef uw antwoord

Taalpost in vernieuwde formule

Taal verandert. Taal beweegt. En dat doet Taalpost ook. Daarom verschijnt onze nieuwsbrief voortaan twee keer per week – op dinsdag en vrijdag – in een vernieuwde formule. Het eerstvolgende nummer krijgt u op dinsdag 1 november. Een extra reden om ernaar uit te kijken is dat u dan het boek *Eb en vloed van de taal* kunt winnen.

Trainingskalender Onze Taal

[Download onze brochure](#) voor meer informatie.

Leden van Onze Taal ontvangen € 40,- korting op de trainingen.

NOV

Opfrustraining taalregels
Amsterdam (1 dag)

12

Tijdens deze training frist u uw kennis op het gebied van spelling, grammatica en leestekens op.

Bekijk het filmpje over deze training.

NOV**22**

Training praktische grammatica en leestekens

Arnhem (1 dag)

Tijdens deze training gaat u aan de slag met grammatica en leestekens. Vragen zoals *groter als/dan*, *hen/hun* en *die/dat/wat* passeren 's morgens de revue. 's Middags staat het juiste gebruik van komma's, dubbele punten, aanhalingstekens, enzovoort centraal.

Bekijk het filmpje over deze training.

NOV**24**

Training zakelijk schrijven

Amsterdam (1 dag)

Tijdens deze training wordt u zich bewust van de eisen die hedendaagse lezers stellen aan teksten. Veel lezers zijn gehaast en lezen teksten 'scannend'. Hoe kunt u daar bij het schrijven van een tekst rekening mee houden? Hoe zorgt u ervoor dat uw boodschap duidelijk overkomt en u uw doel bereikt met uw tekst?

10

Incompanytraining: uw team een tien voor taal?

Binnen een organisatie is er soms behoefte om de taalkennis van meerdere medewerkers te verbeteren. Onze Taal kan een training op maat geven in uw organisatie.

Onderwerpen: spelling, grammatica, leestekens of duidelijk schrijven.

Combinaties van deze onderwerpen zijn ook mogelijk.

Bekijk het filmpje over de incompanytrainingen.

Vraag een offerte aan bij Paula Vrolijk, coördinator van de Taaladviesdienst: paula@onzetaal.nl.

*Taalpost brengt u drie keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).*

 Facebook

 Twitter

 LinkedIn

 Google+

 Doorsturen

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

1878 | 26 oktober 2016

Taalnieuws

'Vanden Bosj', 'Vermeersj', 'De Backère' en 'De Costère': freelancejournalist Luckas Vander Taelen luistert elke dag trouw naar de RTBF (de Franstalige publieke omroep in België) en rapporteert hoe **Engelse en Nederlandse namen** er worden uitgesproken.

(Bron: [De Redactie](#))

Er is een nieuw geval van het 'buitenlandsaccentsyndroom': een Engelstalige Amerikaanse scholier spreekt opeens **vloeiend Spaans** nadat hij uit een coma ontwaakt is.

(Bron: [Metro](#))

Van Colombia tot Friesland steekt er een storm van protest op tegen het verdwijnen van het **streektaalmuziekprogramma** *Twij deuntjes veur ain cent* van Henk Scholte op Radio Noord.

(Bron: [de Volkskrant](#))

Oproep

POPULARISERINGSPRIJS. Bent u taalkundige en is er tussen 1 september 2015 en 31 oktober 2016 van uw hand een populair-wetenschappelijke bijdrage verschenen over een taalkundig onderwerp? Stuur deze dan naar de Landelijke Onderzoekschool Taalwetenschap (LOT). De LOT bekroont de beste inzending met de Populariseringsprijs, ook bekend als de 'LOT-prijs'.

U kunt uw bijdrage nog indienen tot 1 november. De winnaar krijgt een bedrag van 1000 euro. Wie de winnaar is, wordt bekendgemaakt tijdens het Taalgala, dat op 4 februari 2017 in Utrecht plaatsvindt.

[Lees meer](#)

Nieuw woord van de week

HENNEPBRUG. Milieuvriendelijke loopbrug die helemaal gemaakt is van vlas- en hennepvezels. De hennepbrug is gebouwd door studenten van de TU Eindhoven, de TU Delft en roc's in de buurt van Eindhoven. De brug wordt ook wel 'biobrug' genoemd.

[Lees meer](#)

Petitie

LUXEMBURGS. Het Luxemburgs moet blijven bestaan. Daarom loopt er nu een petitie waarin het Luxemburgse parlement verzocht wordt het Luxemburgs tot de eerste overheidstaal van Luxemburg te maken. Het Duits en het Frans zouden op de tweede plaats komen. Een groot aantal Luxemburgers heeft de petitie ondertekend, maar er is ook een tegenpetitie om alles bij het oude te laten.

[Lees meer](#)

Nieuw nummer *Onze Taal*

NOVEMBEREDITIE. De bakermat van de beschaving was Atlantis. Talen in warme landen zijn mooier. En de eerste taal ter wereld? Dat was het Nederlands! Het zijn enkele van de bizarre taalkundige theorieën die aan bod komen in het nieuwe nummer van *Onze Taal*, dat deze week verschijnt.

Daarnaast is er in dit nummer aandacht voor het Europees Parlement, waar maar liefst 24 talen te horen zijn. Hoe kan het dat dit werkt? En hoe is het gesteld met de seksenutraliteit van het Nederlands? Welk voornaamwoord kunnen we gebruiken voor iemand die zich geen man of vrouw voelt, of juist allebei tegelijk?

Dit en meer leest u in het novemnummer van *Onze Taal*. Nog geen lid? [Meld u aan.](#)

[Bekijk de inhoudsopgave](#)

(Aanbod van Onze Taal)

Leestekens

Hét boek voor iedereen die wil weten wanneer je welk leesteken gebruikt.

Leestekens is de volledigste interpunctiegid van het Nederlands, gemaakt door de taaladviseurs van Onze Taal. Er wordt uitgebreid in beschreven welke leestekens er allemaal zijn, wanneer je welk leesteken gebruikt en hoe je ze kunt combineren. Dit alles overzichtelijk gerangschikt en in duidelijke taal, met veel voorbeelden. Een must voor elke (tekst)schrijver, redacteur en corrector!

[Bestel nu](#)

*Taalpost brengt u drie keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).*

 Facebook

 Twitter

 LinkedIn

 Google+

 Doorsturen

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

Taalnieuws

De herfst haalt de hoest in huis: waarom klinken mensen anders als ze 'verkouden praten'?

(Bron: [Neerlandistiek](#))

De straatnamencommissie van Valkenswaard suggereert een paadje de naam 'Peterspèèjke' te geven, maar de gemeenteraad wil geen **straatnamen** in het Brabants dialect.

(Bron: [Eindhovens Dagblad](#))

Leeuwarden gebruikte **het Fries** als argument om de titel van Culturele Hoofdstad 2018 te verwerven, maar de organisatoren gebruiken die taal in hun tweets nauwelijks. Dat stelt Lysbeth Jongbloed-Faber vast in haar promotie-onderzoek aan de Fryske Akademy.

(Bronnen: [Omrop Fryslân](#), [Leeuwarder Courant](#))

Taaltip: *verloskundigenpraktijk/verloskundige praktijk*

PRAKTISCH. *Verloskundigenpraktijk* en *verloskundige praktijk* zijn allebei mogelijk. *Verloskundigenpraktijk* lijkt het gebruikelijkst.

Met de zelfstandige naamwoorden *verloskundige* en *praktijk* kan de samenstelling *verloskundigenpraktijk* worden gevormd ('praktijk waar verloskundigen werken').

Maar het is ook mogelijk een combinatie te maken van het bijvoeglijk naamwoord *verloskundige* en het zelfstandig naamwoord *praktijk*. De

woordgroep *verloskundige praktijk* betekent 'praktijk gericht op de verloskunde'. Vergelijkbare combinaties zijn *opvoedkundig adviesbureau* ('adviesbureau op het gebied van de opvoedkunde') en *scheikundig laboratorium* ('laboratorium dat zich richt op scheikundig onderzoek').

[Meer taaladvies](#)

Tijdschrift

OVER TAAL. Het Vlaamse tijdschrift *Taalbeheersing in de administratie* zag in 1962 het levenslicht. In 1985 werd het omgedoopt tot *Taalbeheersing in de praktijk* en sinds 1998 draagt het de naam *Over taal. Tijdschrift over taal, tekst en communicatie*.

In het nieuwste nummer gooit Albert Oosterhof de knuppel in het hoenderhok door vraagtekens te plaatsen bij de stelling dat Vlaamse leraren in de klas tussentaal mogen gebruiken. Hij spreekt over een "problematische ontwikkeling". Ondertussen reageerde onderzoeker Steven Delarue al uitgebreid.

Oosterhof maakt wel een uitzondering voor de lessen Nederlands voor nieuwkomers. Over de vraag of Vlaamse tussentaal daarin een plaats moet krijgen, schreef Chloé Lybaert al in een eerdere editie van *Over taal*.

[Lees meer](#)

(Aanbod van Onze Taal)

Waar komt *pindakaas/hagelslag* vandaan?

Wat heeft 'ladderzat' met een ladder te maken?
Waarom heet een verdieping niet een 'verhoging'?
Liepen er ooit ezels over een 'ezelsbruggetje'? En
waarom worden politieke partijen 'rechts' of 'links'
genoemd?

In de boeken *Waar komt pindakaas vandaan?* en *Waar komt hagelslag vandaan?* worden deze en vele andere van dit soort vragen beantwoord. De boeken zijn een coproductie van het Instituut voor de Nederlandse Taal (INT, voorheen: INL) en het Genootschap Onze Taal.

Als u beide boeken tegelijkertijd bestelt, krijgt u korting. U betaalt dan slechts € 15,- i.p.v. € 19,95.

[Bestel nu](#)

*Taalpost brengt u drie keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).*

[f Facebook](#)

[t Twitter](#)

[in LinkedIn](#)

[G+ Google+](#)

[✉ Doorsturen](#)

[Diensten Onze Taal](#)

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Nieuwsbrief](#)

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

Webwinkel

1876 | 21 oktober 2016

Taalnieuws

De Antwerpse band De Strangers wil **Nederland veroveren**. Daarom is nu een boek verschenen waarin hun liedteksten uit het Antwerps in het Nederlands zijn vertaald.

(Bron: [Gazet van Antwerpen](#))

Dit weekeinde in Dordrecht: het **TaalClash-festival**.

(Bron: [De Bibliotheek AanZet](#))

Belgische topambtenaren moeten bewijzen **dat ze tweetalig zijn**. Anders worden ze ontslagen.

(Bron: [De Redactie](#))

Talenwonderkind

MEERTALIG. Het Russische meisje Bella Dewjatkina is pas vier jaar oud, maar spreekt al zeven talen: Russisch, Engels, Frans, Duits, Spaans, Arabisch en Chinees. Ze werd onlangs ontdekt in een Russisch televisieprogramma, waarin ze haar vaardigheid in al die talen demonstreerde.

Op Instagram doken bovendien kleine clipjes op waarin ze verschillende talen spreekt met verschillende babysitters – dat is de manier waarop ze de talen leerde. Alle filmpjes staan verzameld op de Duitstalige Russische website Sputniknews.

[Lees meer](#)

Mancyclopedie

MAN-WOORDEN. Sinds een paar jaar wordt het woord ook in het Nederlands gebruikt: *mansplaining*, de neiging van (sommige) mannen om vrouwen allerlei zaken uitgebreid uit te leggen, zelfs als die vrouwen er eigenlijk meer verstand van hebben. Het woord komt eigenlijk uit Amerika en vormt er inmiddels de basis van allerlei nieuwe woorden. Zo werd presidentskandidaat Donald Trump verweten dat hij tijdens de debatten met zijn tegenstrever Hillary Clinton deed aan *manterruption* (van *interruption*). Ook ergeren sommige mensen zich aan *manspreading*, waarbij mannen in het openbaar vervoer hun benen zo wijd uit elkaar doen dat hun burens erin komen.

Het tijdschrift *The New Yorker* geeft nu een humoristische lijst met potentiële nieuwe *man*-woorden: de *mancyclopedia*.

[Bekijk de lijst](#)

Winnaar *Met zoveel woorden*

BOEK. In de Taalpost van 30 maart riepen we mensen op om te helpen bij het toekennen van trefwoorden aan uitdrukkingen voor het boek *Met zoveel woorden*. Dat boek is intussen gedrukt. We beloofden indertijd dat er een exemplaar zou worden verloot onder de inzenders. Uit de honderden deelnemers hebben de auteurs van het boek na zeer rijp beraad inmiddels gekozen. De winnaar is: Nic Koster uit Den Haag.

(Aanbod van Onze Taal)

Geef *Onze Taal* cadeau

Doe een vriend of familielid een plezier met een abonnement op het tijdschrift *Onze Taal!* Een halfjaarabonnement (5 nummers) kost € 18,- en een jaarabonnement (10 nummers) € 36,-.

[Bestel nu](#)

*Taalpost brengt u drie keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).*

[f Facebook](#)

[t Twitter](#)

[in LinkedIn](#)

[G+ Google+](#)

[✉ Doorsturen](#)

[Diensten Onze Taal](#)

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

[Nieuwsbrief](#)

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

1875 | 19 oktober 2016

Taalnieuws

De Kamerleden Lodders (VVD), Dijkgraaf (SGP) en Geurts (CDA) zijn boos dat in een persbericht van het ministerie van Economische Zaken **de term *landbouwgif*** wordt gebruikt.

(Bron: [Vakblad voor de Bloemisterij](#))

Woorden met een **expressieve klankvorm** (die iets verradt over de betekenis) staan relatief vaak aan de rand van de zin. Dat blijkt uit Nijmeegs onderzoek.

(Bron: [NWO](#))

Baggern, *Orkan* en *Pampelmuse*: het zijn wat voorbeelden van woorden die **het Duits** aan het Nederlands te danken heeft.

([Die Welt](#))

Nieuw woord van de week

ALCOHOLENKELBAND. Enkelband die het alcoholgebruik van de drager meet. De enkelband is verplicht voor mensen die een alcoholverbod hebben gekregen omdat zij in beschonken toestand geweld hebben gepleegd. Minister van Veiligheid en Justitie Van der Steur ziet echter ook wel mogelijkheden om de enkelband verplicht te stellen voor automobilisten die met een slokje te veel op achter het stuur zijn gaan zitten. De alcoholenkelband zou dan de opvolger worden van het juridisch omstreden alcoholslot.

[Lees meer](#)

Rondetafelgesprek 'De grenzen aan taal – uitdagingen en challenges'

TAALBELEID. Er blijkt in landen als Nederland, Duitsland, België en Zuid-Afrika een overweldigende en haast wel onrechtvaardige opmars van het Engels als 'onderwijstaal' te zijn. In hoeverre is dit een verlies voor het Nederlands, Duits en Afrikaans? En in hoeverre speelt het imago (de historische beeldvorming) van het Afrikaans en Duits nog steeds een rol in het middelbaar en hoger onderwijs?

Deze en andere vragen staan centraal tijdens het rondetafelgesprek dat op zaterdag 29 oktober wordt gehouden in het Amsterdamse Zuid-Afrikahuis.

[Lees meer](#)

Trainingskalender Onze Taal

[Download onze brochure voor meer informatie.](#)

Leden van Onze Taal ontvangen € 40,- korting op de trainingen.

NOV

12

Opfrustraining taalregels

Amsterdam (1 dag)

Tijdens deze training frist u uw kennis op het gebied van spelling, grammatica en leestekens op.

Bekijk het filmpje over deze training.

NOV

22

Training praktische grammatica en leestekens

Arnhem (1 dag)

Tijdens deze training gaat u aan de slag met grammatica en leestekens.

Kwesties zoals *groter als/dan*, *hen/hun* en *die/dat/wat* passeren 's morgens de revue. 's Middags staat het juiste gebruik van komma's, dubbele punten, aanhalingstekens, enzovoort centraal.

Bekijk het filmpje over deze training.

NOV

Training zakelijk schrijven

24

Amsterdam (1 dag)

Tijdens deze training wordt u zich bewust van de eisen die hedendaagse lezers stellen aan teksten. Veel lezers zijn gehaast en lezen teksten 'scannend'. Hoe kunt u daar bij het schrijven van een tekst rekening mee houden? Hoe zorgt u ervoor dat uw boodschap duidelijk overkomt en u uw doel bereikt met uw tekst?

10

Incompanytraining: uw team een tien voor taal?

Binnen een organisatie is er soms behoefte om de taalkennis van meerdere medewerkers te verbeteren. Onze Taal kan een training op maat geven in uw organisatie.

Onderwerpen: spelling, grammatica, leestekens of duidelijk schrijven. Combinaties van deze onderwerpen zijn ook mogelijk.

Bekijk het filmpje over de incompanytrainingen.

Vraag een offerte aan bij Paula Vrolijk, coördinator van de Taaladviesdienst: paula@onzetaal.nl.

*Taalpost brengt u drie keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).*

 Facebook

 Twitter

 LinkedIn

 Google+

 Doorsturen

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

1874 | 17 oktober 2016

Taalnieuws

Volgens sommige onderzoekers is het **'fiif foar tolv'** voor het Fries. Maar volgens anderen kan het allemaal nog goedkomen. Bijvoorbeeld als Syb van der Ploeg volgend jaar tijdens het evenement *The Passion* 'In nije dei' kan zingen.

(Bron: [de Volkskrant](#))

Onlangs stuurde een hoogheemraadschap een brief rond waarin stond dat **de 'legger' geactualiseerd** werd. Die term werd wel toegelicht, maar de brief bleef onbegrijpelijk.

(Bron: [Gemeente.nu](#))

Steeds meer Duitse politici gebruiken **termen uit de nazitijd**. En zo vinden die termen ook hun weg weer naar de volksmond.

(Bron: [De Morgen](#))

Taaltip: *voorrijkosten/voorrijdkosten*

PRAKTISCH. In woorden als *voorrijkosten*, *oprijlaan* en *aanrijtijd* staat geen *d* na *rij*. Dit is te vergelijken met bijvoorbeeld *rijbewijs* en *rijstrook* (niet *rijdbewijs* en *rijdstrook*): het eerste deel is in feite de stam van het werkwoord *rijden* – dus *rijd* – maar de slot-*d* daarvan valt van oudsher weg in samenstellingen.

Dit gebeurt ook als er nog iets vóór *rij* staat: *aanrijtijd*, *inrijverbod*, *paardrijles*, *uitrijkaart*, *voorrijkosten*, enz. Hetzelfde doet zich voor bij combinaties met *glijden* en *snijden*: het is *glijbaan*, *glijmiddel*, *snijplank*, *glassnijmachine*, *houtsnijwerk*, enz. En ook *leidraad* is zo ontstaan: dat woord betekent letterlijk

'draad die leidt', oftewel 'richtsnoer'.

[Meer taaladvies](#)

Herkent u deze talen?

QUIZ. Er zijn volgens sommige schattingen ongeveer zeventuizend talen op de wereld. Het is natuurlijk menselijkerwijs onmogelijk om ze allemaal te kennen. Maar u kunt er met een beetje ervaring misschien wel een heleboel herkennen in een nieuwe quiz van de makers van *Oxford Dictionaries*.

[Naar de quiz](#)

(Aanbod van Onze Taal)

Taalkalender 2017

Ook volgend jaar kunt u weer gebruikmaken van de Taalkalender van Onze Taal. De bekende scheurkalender biedt zeven dagen per week interessante weetjes, handige adviezen en grappige taalkronkels. Samengesteld en geschreven door specialisten. Dé kalender voor taalliefhebbers.

[Bekijk een voorproefje.](#)

[Bestel direct](#)

*Taalpost brengt u drie keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).*

 Facebook

 Twitter

 LinkedIn

 Google+

 Doorsturen

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

1873 | 14 oktober 2016

Taalnieuws

Hoe loeit de koe, kwaakt de kikker en knort het varken **in verschillende talen?**
(Bron: [Washington Post](#))

In 2008 spraken in Vlaanderen 9,6 op 100 jongeren **thuis geen Nederlands**, inmiddels zijn dat er 15,7. De stijging is de laatste jaren het grootst in kleinere Vlaamse centrumsteden.
(Bron: [De Standaard](#))

Waarom zeggen ze in Spanje 'nosotros' en niet 'nosotras', waarom 'compañeros' en niet 'compañeras'? Spaanse politici en academici vragen zich af of het hier gaat over een vorm van **seksistisch taalgebruik**.
(Bron: [Metro](#))

Aanvaardbare benaming?

POLL. Mensen die bovenmatig letten op taalfouten van anderen, worden weleens bestempeld als 'taalnazi's' – soms door anderen, soms door zichzelf. Deze week kwamen *De Standaard* en Radio 1 (VRT) zelfs met De Grote Taalnazi-test, waarin lezers en luisteraars kunnen testen in hoeverre ze zich storen aan taalfouten. Her en der klonk kritiek op de term *taalnazi*. De verwijzing naar een van de gruwelijkste regimes uit de geschiedenis is ongepast volgens die critici. Wat vindt u? [Laat het weten](#) via de website van Onze Taal.

Geef uw mening

Wedstrijd *Elementair deeltje: Taal*

PRIJSVRAAG. In de reeks *Elementaire deeltjes* verscheen onlangs een boekje over taal, geschreven door Sterre Leufkens. We mogen drie exemplaren weggeven. Wilt u in aanmerking komen, beantwoord dan de volgende vraag.

Samen met een collega-taalkundige schrijft Leufkens een weblog over "waarom alle taal mooi is en iedereen gelijk heeft". Wat is de naam van dat weblog?

Mail uw antwoord vóór 27 oktober naar redactie@taalpost.nl. Vermeld ook uw adres in verband met het toesturen van de prijs.

[Doe mee](#)

De Taal van Bob Dylan

WEBLOG. De Nobelprijs voor de literatuur 2016 is toegekend aan Bob Dylan – 'His Bobness' –, de singer-songwriter die door velen op handen wordt gedragen vanwege zijn muziek. Ondanks al die bewondering zal zelden een Nobelprijs voor zoveel discussie hebben gezorgd, omdat hij volgens velen 'maar een liedjeszanger' is. Zijn fans noemen hem echter een "master of language", en de Nederlandse vertalers Robbert-Jan Henkes en Erik Bindervoet vinden hem "een taalwonder". Lees meer over Dylans taal op de website van Onze Taal.

[Lees meer](#)

(Aanbod van Onze Taal)

Spellingstick cadeau

Hebt u een functie waarin u veel teksten schrijft (zoals brieven, e-mails, rapporten, offertes, websiteartikelen, nieuwsbrieven)?

Volg dan een training bij Onze Taal. De deskundige taaladviseurs van Onze Taal verzorgen praktijkgerichte cursussen (spelling, grammatica, leestekens, zakelijk schrijven) waar u écht iets aan hebt.

Elke cursist die zich tijdens de Week van het Nederlands (8-15 oktober) inschrijft voor een training van Onze Taal, ontvangt een usb-spellingstick. Daarop staat een complete spellingtraining: duidelijke uitleg van de basisregels, veel oefeningen en een eindtoets. Meer informatie over de spellingstick.

*Taalpost brengt u drie keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).*

[f Facebook](#)

[t Twitter](#)

[in LinkedIn](#)

[G+ Google+](#)

[✉ Doorsturen](#)

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

Webwinkel

1872 | 12 oktober 2016

Taalnieuws

Het Nederlands is en blijft voor Vlamingen en Nederlanders de **belangrijkste taal op de werkvloer**. Dat staat in een rapport dat gratis te downloaden is.

(Bron: [Meertens Instituut](#) en [De Taalpassie van Milfje](#))

Hoe komt het dat Britten en Amerikanen sommige woorden **verschillend spellen**? Een kort filmpje gaat terug in de geschiedenis.

(Bron: [Scroll.in](#))

De Amerikaanse schrijfster en activiste Sarah Nyberg bouwde een **twitterbot** die haar Twitteraccount overnam. Niemand merkte dat een machine en niet een mens aan het tweeten was.

(Bron: [NRC](#))

Woord van de week

WATERKOE. Koe op een waterboerderij, een drijvende boerderij.

Waterboerderijen, ook wel *floating farms* genoemd, zijn niet nieuw. In Rotterdam zou er binnenkort eentje komen in het havengebied, maar de aanleg ervan is even uitgesteld vanwege het welzijn van de zogenoemde *waterkoeien*.

[Lees meer](#)

Verloedering, ergernissen en fouten

TAALMENINGEN. *Mens erger je niet (aan het Nederlands van anderen):* het zou het thema van de Week van het Nederlands kunnen zijn. Is taalergernis altijd terecht? We sprokelden drie meningen. Taalkundige en columnist Ann De Craemer spreekt liever van taalverandering dan van taalverloedering. En zou het kunnen dat de favoriete taalpuristische doelwitten niets te maken hebben met taalgevoel of begrip van taal, maar zuiver traditioneel en ritueel zijn? Journalist en taalkundige Rik Smits houdt de vloed taalergernissen tegen het licht en geeft aan wanneer verzorgd taalgebruik er wel toe doet. Tot slot wijst een andere taalkundige, Steven Delarue, op de vaak voorkomende begripsverwarring rond de term 'taalfout'.

Trainingskalender Onze Taal

[Download onze brochure](#) als u meer wilt weten over ons trainingsaanbod.

Leden van Onze Taal ontvangen € 40,- korting op de trainingen.

NOV

12

Opfrustraining taalregels

Amsterdam (1 dag)

Tijdens deze training frist u uw kennis op het gebied van spelling, grammatica en leestekens op.

Bekijk het filmpje over deze training.

NOV

22

Training praktische grammatica en leestekens

Arnhem (1 dag)

Tijdens deze training gaat u aan de slag met grammatica en leestekens. Kwesties zoals *groter als/dan, hen/hun* en *die/dat/wat* passeren 's morgens de revue. 's Middags staat het juiste gebruik van komma's, dubbele punten, aanhalingstekens, enzovoort centraal.

Bekijk het filmpje over deze training.

NOV

24

NIEUW! Training zakelijk schrijven

Amsterdam (1 dag)

Hebt u een functie waarin u veel teksten schrijft (zoals brieven, e-mails, rapporten, offertes, websiteartikelen, nieuwsbrieven)? Bent u benieuwd hoe u uw teksten effectiever kunt maken en hoe u er meer structuur in kunt aanbrengen?

Volg dan een training *Zakelijk schrijven* bij Onze Taal.

De deskundige taaladviseurs van Onze Taal verzorgen een praktijkgerichte cursus waar u écht iets aan hebt. [Meer informatie.](#)

TAAL

10

Incompanytraining: uw team een tien voor taal?

Binnen een organisatie is er soms behoefte om de taalkennis van meerdere medewerkers te verbeteren. Onze Taal kan [een training op maat](#) geven in uw organisatie.

Onderwerpen: spelling, grammatica, leestekens of zakelijk schrijven. Combinaties van deze onderwerpen zijn ook mogelijk.

Bekijk het filmpje over de incompanytrainingen.

Vraag een offerte aan bij Paula Vrolijk, coördinator van de Taaladviesdienst: paula@onzetaal.nl.

*Taalpost brengt u drie keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).*

 Facebook

 Twitter

 LinkedIn

 Google+

 Doorsturen

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

Taalnieuws

De **Week van het Nederlands** concurreert met de Week van het Water, de Week van de Scheidsrechter en de Kinderboekenweek. Jan Willem Bloemen, woordvoerder van de Nederlandse Taalunie, licht het initiatief toe.

(Bron: [Reformatorisch Dagblad](#))

De Spanjaarden zijn taalkundig geobsedeerd door het woord *leche* ('melk').

(Bron: [Spanje Vandaag](#))

De Rode Duivels voetbalden een 4-0-overwinning én een **acrostichon** bij elkaar tegen Bosnië-Herzegovina. Commentator Frank **Raes** keek verbaasd toe.

(Bron: [Sporza](#))

Taaltip: *noorden/Noorden*

PRAKTISCH. Namen van windrichtingen krijgen normaal gesproken kleine letters: 'De wind komt uit het noorden', 'We rijden naar het zuiden', 'Den Haag ligt in het westen van Nederland.' Dit geldt ook voor afgeleide en samengestelde woorden, zoals in *westerse ideeën*, *oosterse keuken*, *noordelijke richting*, *zuiderburen* en *noordoostenwind*.

Er komt wél een hoofdletter als de windrichting deel uitmaakt van een aardrijkskundige aanduiding: *Zuid-Nederland*, *West-Vlaanderen*, *Oost-Limburg*, *Noordelijke IJszee*, enz. Dit geldt ook als er een gebied bedoeld is dat in geografisch, politiek of historisch opzicht één geheel vormt: *het (rijke) Westen* (als bedoeld is: West-Europa en Noord-Amerika samen), *het Midden-Oosten*, *het Hoge Noorden*.

[Lees meer](#)

Ergernissen, grammatica en spelling

Hoe erg stoort u zich aan taalfouten? Dankzij de [Grote Taalnazi-test](#) hebt u amper zeven minuten nodig om te weten hoe het met uw ergernispeil gesteld is.

Wilt u meten hoe royaal u met uw kennis over grammatica en spelling kunt omspringen? Doe dan de test onder het artikel [Help! Zo word jij een taalkoning\(in\)](#).

En écht winnen, dat kunt u met de [spellingwedstrijd](#) van de Taaltelefoon. Hebt u minstens 15 van de 20 vragen goed, dan maakt u kans op een boekenbon.

Erratum

SOERENDONK. In Taalpost 1870 berichtten we over het dialect van Soetendonk. Dat moest Soerendonk zijn. Onze excuses aan alle Soerendonkers!

Aanbod uit de Onze Taal-webwinkel

Word lid van Onze Taal

Leden van Onze Taal ontvangen tien keer per jaar het tijdschrift *Onze Taal*, gratis taaladvies per e-mail en korting op taaltrainingen.

Ook kunnen leden met korting de congressen van Onze Taal bezoeken. Verder stellen we via onze websites, app, sociale media en nieuwsbrieven veel taal informatie beschikbaar.

U kunt *Onze Taal* van november 2016 tot en met december 2017 ontvangen voor € 46,- (i.p.v. € 56,56) en u krijgt dan het boekje *Waar komt pindakaas vandaan?* cadeau.

Word lid of geef een abonnement cadeau!

[Aanmelden](#)

*Taalpost brengt u drie keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver) en Marc van Oostendorp (Leiden).*

[f Facebook](#)

[t Twitter](#)

[in LinkedIn](#)

[G+ Google+](#)

[✉ Doorsturen](#)

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

Tijdschrift

Webwinkel

Uitschrijven

1870 | 7 oktober 2016

Taalnieuws

Stan van der Meijden (6 vwo) en Milan Sent (5 vwo) van het Zuyderzee Lyceum in Emmeloord hebben zaterdag **het jaarlijkse Max Havelaar**

Toesprakentoernooi gewonnen.

(Bron: [De Stentor](#))

Bijna twee derde van de Zwitsers gebruikt wekelijks **meer dan één taal**.

(Bron: [Swissinfo](#))

Het Zurriks – het **dialect van Soerendonk**, bij Eindhoven – mag niet verdwijnen, vindt Arian Compen uit Soerendonk. Hij maakt daarom een woordenboek.

(Bron: [Eindhovens Dagblad](#))

Abdelkarim El-Fassi: normaliseer ons taalgebruik

KINDERBOEK. Wat zegt het over ons als samenleving dat woorden als *geitenneuker* en *kut-Marokkaan* inmiddels in het woordenboek staan? Die vraag stelde de documentairemaker en columnist Abdelkarim El-Fassi dinsdag in het tv-programma *De wereld draait door*. El-Fassi maakte voor de Kinderboekenweek een 'alternatief geschenk' waarin een kind op zoek gaat naar meneer Van Dale om hem aan te sporen *kut-Marokkaan* te schrappen. Zie hiervoor ook [de Facebook-pagina van het boek](#).

Bekijk de uitzending

Dialectendag

MIDDELBURG. Vandaag vindt de jaarlijkse streektaalconferentie plaats van de Stichting Nederlandse Dialecten, deze keer in Middelburg. Tenzij u in Zeeland woont, bent u waarschijnlijk al te laat om nog mee te doen, maar ook als u buiten Zeeland woont hebt u misschien wel aardigheid in de pagina die de provinciale krant PZC samenstelde met onder andere een overzicht van Facebook-pagina's in het Zeeuws en een quiz.

Wie meer geïnteresseerd is in Amerikaanse dialecten, kan terecht op een pagina van de Britse (!) krant *The Daily Mail* met mooie kaarten.

Nationale Schrijfwedstrijd

BURGERBRIEVEN. Wie wordt de best schrijvende ambtenaar van 2016 en sleept dit jaar de Gouden Veer in de wacht? Welke ambtenaar wordt de winnaar van de twaalfde editie van de Nationale Schrijfwedstrijd? Ambtenaren worden uitgenodigd om vóór 15 oktober een burgerbrief in te zenden. Het moet gaan om een brief waarvan de schrijver vindt dat die helder en lezersvriendelijk is.

[Lees meer](#)

Aanbod uit de Onze Taal-webwinkel

Kindertaalkalender 2017

Voor de kleine taalliefhebbers is er weer de Kindertaalkalender, gemaakt door Onze Taal in samenwerking met Kidsweek. Boordevol raadsels, taalkronkels en uitdrukkingen. Waarom heet een tank eigenlijk 'tank'? Zie jij de twee betekenissen van 'De politie denkt dat de dieven gestoord zijn'?

Korting

Als u de Kindertaalkalender en de 'gewone' Taalkalender samen bestelt, krijgt u korting.

[Bestel nu](#)

*Taalpost brengt u drie keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).*

[f Facebook](#)

[t Twitter](#)

[in LinkedIn](#)

[G+ Google+](#)

[✉ Doorsturen](#)

[Diensten Onze Taal](#)

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

[Nieuwsbrief](#)

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)

Taalnieuws

Inwoners van Londen verspreiden buttons met het verzoek om alsjeblieft **niet met hen te kletsen** in de metro.

(Bron: [BBC](#))

De sprekers van het Ojibwa, een **indiantaal** in Canada, maken zich zorgen over de toekomst van hun taal.

(Bron: [Message Media](#))

Noorwegen heeft twee officiële talen: Bokmål en Nynorsk. Die laatste taal zit in de **verdrukking**; verdient hij meer respect?

(Bron: [Bergens Tidende](#))

Nieuw woord van de week

FILEPOLITIE. Politie-eenheid die optreedt tegen onoplettend gedrag van automobilisten die daardoor files veroorzaken. Terwijl ze achter het stuur zitten, zijn automobilisten vaak met van alles bezig: telefoneren, lezen, zich scheren of zich opmaken, bijvoorbeeld. Mede daardoor ontstaan ongelukken en is de filedruk ten opzichte van vorig jaar met maar liefst tien procent gestegen. De ANWB pleit dan ook voor de instelling van een speciale politie-eenheid die zichtbaar aanwezig is op de snelwegen en direct kan optreden tegen ongewenst gedrag.

Nóg een woord van de week

Gebarentaal erkend

INITIATIEWET. Het zou uiteindelijk weleens de taalgebeurtenis van dit jaar kunnen zijn: de erkenning van de Nederlandse Gebarentaal. Twintig jaar geleden werd er al door deskundigen op aangedrongen, maar nu hebben de Kamerleden Roelof van Laar (PvdA) en Carla Dik-Faber (CU) een initiatiefwet ingediend om de gebarentaal in Nederland op hetzelfde niveau erkend te krijgen als het Fries. Zie de [tekst van de wet](#), een [interview met Dik-Faber](#) voor NPO Radio 1, en de [reactie van het Dovenschap](#).

(Ingezonden mededelingen)

Week van het Nederlands

Van 8 t/m 15 oktober vindt voor het tweede jaar de 'Week van het Nederlands' plaats. Als onderdeel van deze week verschijnt er elke dag een gratis digitale *Taalkrant*. Onze Taal zorgt in deze krant voor een dagelijkse taalquiz en voor taalkronkels.

Medewerkers van bedrijven en instellingen kunnen zich aanmelden voor de [Taalkrant](#) en die vervolgens op de werkplek delen met collega's.

Aanmelden kan via www.weekvanhetnederlands.org/bedrijf, waar ook alle overige informatie over de Week van het Nederlands te vinden is.

[Lees meer](#)

Rederijkersbijeenkomst in Vlaanderen

Op woensdag 12 oktober organiseert Davidsfonds Academie samen met het Genootschap Onze Taal een moderne rederijkersbijeenkomst in Mechelen.

Het programma bestaat uit een poëziewedstrijd, een toneelvoorstelling en enkele lezingen:

- Waarom we in Vlaanderen Nederlands spreken
- De uitspraak van het Nederlands, vroeger en straks
- De spelling van het Nederlands: het belang van het Groene Boekje

De toegangsprijs bedraagt € 60,- zonder toneelvoorstelling en € 66,- met toneelvoorstelling (prijzen inclusief maaltijd).

Aanmelden kan via [de website van het Davidsfonds](#).

[Lees meer](#)

*Taalpost brengt u drie keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).*

[f](#) Facebook   [t](#) Twitter   [in](#) LinkedIn   [G+](#) Google+   [✉](#) Doorsturen

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

Tijdschrift

Webwinkel

Uitschrijven

Taalnieuws

Het Sefardisch, de taal van de Joden die rond 1492 uit **Spanje en Portugal** verdreven werden, staat wereldwijd onder druk. Een paar geleerden strijden voor het voortbestaan.

(Bron: [Deutschlandradio Kultur](#))

In een nieuwe **officiële spelling voor het Catalaans** wordt minder overvloedig gebruikgemaakt van accenten.

(Bron: [Diari de Girona](#))

Sinds afgelopen vrijdag kan Facebook in **101 talen** worden bediend. De laatste drie toevoegingen zijn Maltees, Corsicaans en de Afrikaanse taal Pulaar.

(Bron: [USA Today](#))

Taaltip: de uitspraak van *hygiëne*

PRAKTISCH. *Hygiëne* kan op drie manieren worden uitgesproken: als 'hie-gie-jee-nuh', als 'hie-gjee-nuh' en als 'hie-gie-jè-nuh'. De eerste en tweede variant hebben de voorkeur.

Hygiëne komt van het Franse *hygiène*, dat ongeveer wordt uitgesproken als 'ie-zjèn', met een è-klank. Het woord is in de loop der tijd vernederlandst, zowel in de spelling (het accent is een trema geworden) als in de uitspraak. De h, die in het Frans niet te horen is, wordt in het Nederlands wel uitgesproken, evenals de slot-e, en de g klinkt in onze taal niet als 'zj' maar als 'g'. Bij die vernederlandsing past de uitspraak met 'ee-nuh' dan ook beter dan die met 'è-nuh'. Bovendien wordt het bijvoeglijk naamwoord *hygiënisch* ook met een ee-klank uitgesproken.

Lees meer

Schots en de computer

In de Engelstalige wereld is het inmiddels een soort running gag: computers kunnen misschien steeds beter Engels verstaan, maar niet als dat met een Schots accent wordt uitgesproken. Zes jaar geleden dook er een sketch op waarin twee Schotten proberen hun lift naar de elfde verdieping te laten gaan. Onlangs dook er een nieuw – zo te zien écht – voorbeeld op: een Schotse man probeert zijn auto duidelijk te maken waar hij naartoe wil rijden.

Naar het filmpje

Aanbod uit de Onze Taal-webwinkel

'Waar komt *pindakaas* / *hagelslag* vandaan?'

Is 'pindakaas' wel echt kaas? En wie bedacht het woord 'hagelslag' voor het broodbeleg?

Onze Taal heeft in samenwerking met het Instituut voor Nederlandse Lexicologie (INL) twee leuke en leerzame boeken geschreven met elk honderd vragen én antwoorden over de herkomst van woorden en uitdrukkingen.

In 'Waar komt *pindakaas* vandaan?' vindt u het antwoord op onder meer deze vragen: Wat heeft 'ladderzat' met een ladder te maken? Waarom heet een verdieping niet een 'verhoging'? Heeft er ooit een Aagje bestaan die heel nieuwsgierig was?

'Waar komt *hagelslag* vandaan?' geeft antwoord op onder meer deze vragen: Wat heeft 'ijsbergsla' met ijsbergen te maken? Liepen er ooit ezels over een 'ezelsbruggetje'? Waarom worden politieke partijen 'rechts' of 'links' genoemd? En is dat *links* verwant met *slinks*?

Als u deze boeken tegelijkertijd bestelt, krijgt u korting!
U betaalt slechts € 15,- in plaats van € 19,95.

Nu met gratis Onze Taal-boek-elastiek bij uw bestelling!

[Bestel nu](#)

*Taalpost brengt u drie keer per week het belangrijkste taalnieuws.
Redactie: Marc van Oostendorp (Leiden) en Erik Dams (Sint-Katelijne-Waver).*

[f Facebook](#)

[t Twitter](#)

[in LinkedIn](#)

[G+ Google+](#)

[✉ Doorsturen](#)

Diensten Onze Taal

[Lidmaatschap](#)

[Taaladvies](#)

[Spellingsite](#)

[Taaltrainingen](#)

[Tijdschrift](#)

[Webwinkel](#)

Nieuwsbrief

[Contact](#)

[Archief](#)

[Adverteren](#)

[Gegevens wijzigen](#)

[Uitschrijven](#)